

Brüsszel, 2023. május 5.
(OR. en)

8962/23

ESPACE 18
CFSP/PESC 642
CSDP/PSDC 329
TRANS 173

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	<i>A Tanács (Versenyképesség – Belső Piac, Ipar, Kutatás és Űrpolitika) 2023. május 22–23-i ülésének előkészítése</i> Tervezet – A Tanács következtetései a világűr méltányos és fenntartható hasznosításáról – Jóváhagyás

I. BEVEZETÉS

1. A világűr méltányos és fenntartható hasznosításáról szóló tanácsi következtetések a Versenyképességi Tanács 2023. május 23-i ülésének előkészítése céljából készültek. A következtetésekben a Tanács egyrészt emlékeztet arra, hogy az űrobjektumok növekvő mennyisége miatt az űrpályák gyorsan túlterheltté válnak, másrészt újlag hangsúlyozza az űrforgalom-irányítással kapcsolatos uniós megközelítés fontosságát, tekintve, hogy a biztonság, a védelem és a fenntarthatóság elengedhetetlen ahhoz, hogy a világűr méltányos és fenntartható módon hasznosítsuk.

2. Az elnökség azzal a céllal terjesztette elő e tanácsi következtetéstervezetet, hogy hangsúlyozza a világűr méltányos és fenntartható hasznosításának fontosságát, és ösztönözze az űrtevékenységek hosszú távú fenntarthatóságára vonatkozó önkéntes iránymutatások végrehajtását.

II. AZ AKTUÁLIS HELYZET

3. Az űrpolitikai munkacsoport 2023. január 31. óta négy alkalommal vizsgálta meg a tanácsi következtetések tervezetét.
4. Az e feljegyzés mellékletében foglalt szöveg azonos az űrpolitikai munkacsoport ülését követően körbeküldött szöveggel (8397/23 REV3), amelyhez a delegációk nem fűztek észrevételeket. A szöveg összességében kiegyensúlyozott csomagot képez, amely lehetővé teszi a Tanács általi jóváhagyást.

III. KONKLÚZIÓ

5. Felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy erősítse meg az e feljegyzés mellékletében foglalt kompromisszumos szöveget, és jóváhagyás céljából nyújtsa be a következtetéstervezetet a (Versenyképességi) Tanács 2023. május 23-i ülésére.

Tervezet – A Tanács következtetései a világűr méltányos és fenntartható hasznosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE:

- A. az űrforgalom-irányítás uniós megközelítéséről szóló, 2022. június 10-i tanácsi következtetésekre¹, amelyekben a Tanács javasolja, hogy az űrforgalom-irányításnak a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „Az EU űrforgalom-irányítási megközelítése – Uniós hozzájárulás egy globális kihívás kezeléséhez” című, 2022. február 15-i közös közleményében² szereplő munkadefiníciója szolgáljon alapul az EU szintjén folytatott munkához és a nemzetközi megbeszélésekhez való uniós hozzájárulás előkészítéséhez;
- B. az űrforgalom-irányításról szóló, 2021. november 4-i elnökségi jelentésre³, amely mérföldkő a Tanács által jóváhagyott ütemtervben, és amely hangsúlyozza, hogy uniós megközelítést kell kialakítani az űrforgalom-irányítás tekintetében, tiszteletben tartva a tagállamok hatásköreit és azon szándékukat, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel összhangban továbbra is ők feleljenek az űrforgalom-irányítás szabályainak kidolgozásáért, felügyeletéért és végrehajtásáért;
- C. a világűr békés célú felhasználásával foglalkozó ENSZ-bizottság által kidolgozott, az űrtevékenységek hosszú távú fenntarthatóságára vonatkozó önkéntes iránymutatások⁴ végrehajtásához való uniós közös hozzájárulásra;

¹ 10071/22.

² JOIN(2022) 4.

³ 13407/21 + COR1.

⁴ A/AC.105/C.1/2023/CRP.12 dokumentum;
elérhető: https://www.unoosa.org/res/oosadoc/data/documents/2023/aac_105c_12023crp/aac_105c_12023crp_12_0_html/AC105_C1_2023_CRP12E.pdf

1. ELISMERI, hogy a világűr globális közjó, amelyet megkülönböztetés nélkül, az egyenlőség elve alapján és a nemzetközi joggal⁵ összhangban minden állam szabadon feltárhat és hasznosíthat; valamint HANGSÚLYOZZA, hogy gazdasági vagy tudományos fejlettsége mértékétől vagy űrképességeinek szintjétől függetlenül minden népnek joga van arra, hogy saját javára szabad, tisztességes és békés módon hasznosítsa a világűrt, illetve hozzáférjen ahhoz; RÁMUTAT ARRRA, hogy a világűrt méltányos és fenntartható módon kell hasznosítanunk, úgy elégítve ki a jelen igényeit, hogy ne veszélyeztessük a jövő nemzedékek azon képességét, hogy kielégítsék saját szükségleteiket;
2. TISZTÁBAN VAN AZZAL, hogy az űrtechnológia, az űradatok és az űrszolgáltatások nélkülözhetetlenné váltak az európaiak mindennapi életében, és ezáltal mára a technológiai fejlődés és innováció mozgatórugóit jelenik, munkahelyeket teremtenek és gazdasági növekedést eredményeznek, növelik Európa versenyképességét, elősegítik a zöld és digitális átállást, védik az EU-t és polgárait, valamint fokozzák az EU rezilienciáját és biztonságát;
3. ELISMERI, hogy egyes műholdpályák – különösen a földközeli pályák (LEO) – egyre inkább zsúfolt és veszélyes területté válnak a nagyon nagy sebességgel keringő űrobjektumok, így például az űrszemét és a műholdak, köztük a nem manőverezhető műholdak növekvő mennyisége miatt, ami veszélyezteti a világűr hasznosításának és az ahhoz való hozzáférésnek a jelenlegi és jövőbeli lehetőségeit; EMLÉKEZTET ARRRA, hogy az űrobjektumok példátlanul magas száma továbbra is gyorsan növekszik, és közvetlen kockázatot jelent a Föld körüli pályákon zajló forgalom, valamint az űrtevékenységek biztonságára és fenntarthatóságára nézve; HANGSÚLYOZZA, hogy a jelenlegi körülményeket alapul véve, a jövőbeli űrtevékenységek még tovább fogják növelni az űrszemét mennyiségét; valamint MEGJEGYZI, hogy fontos szerepet töltenek be azok a képességek, amelyek révén nyomon lehet követni a műholdakat és az űrszemetet, el lehet kerülni az összeütközéseket, továbbá amelyek lehetővé teszik a világűrbe való biztonságos kijutást és az onnan való biztonságos visszatérést;
4. FELSZÓLÍTTJA a tagállamokat és a Bizottságot, hogy az űrszemét mennyiségének a minimálisra szorítása érdekében ösztönözzék a mérséklő intézkedések végrehajtását, és a meglévő űrszemét mennyiségének kezelése érdekében mozdítsák elő az űrszemét felszámolására irányuló kutatási tevékenységeket, és mindeközben fokozzák Európa versenyképességét;

⁵ Különös tekintettel az 1967. január 27-i Világűregyezményre (Szerződés az államok tevékenységét szabályozó elvekről a világűr kutatása és felhasználása terén, beleértve a Holdat és más égitesteket).

5. MEGERŐSÍTI, hogy az olyan tényezők, mint a biztonság, a védelem és a fenntarthatóság alapvető fontosságúak a világűr méltányos és fenntartható hasznosítása tekintetében; az űrforgalom-irányítás uniós megközelítéséről szóló tanácsi következtetésekkel összhangban ISMÉTELTEN HANGSÚLYOZZA az űrforgalom-irányítás uniós megközelítésének fontosságát, illetve az e megközelítésben rejlő lehetőségeket; ÜDVÖZLI a kapacitások megerősödését az uniós SST-konzorcium hozzájárulásának és az Európai Unió Űrprogramügynöksége közreműködésével újonnan megalakult uniós SST-partnerségnek köszönhetően, csakúgy, mint az olyan kezdeményezéseket, mint a világűr biztonságos, védett és fenntartható hasznosítását célzó globális szintű együttműködések;
6. ARRA ÖSZTÖNZI a Bizottságot, hogy a tagállamokkal és adott esetben a főképviselővel szoros együttműködésben vizsgálja meg, milyen, az EU és polgárai számára szolgáltatásokat nyújtó összes műholdas szolgáltatóra vonatkozó követelmények előírásával lehetne biztosítani, hogy az űrtevékenységek biztonságosak, védettek és fenntarthatók legyenek, adott esetben figyelembe véve a biztonsági és védelmi szempontokat, és mindeközben fokozza Európa versenyképességét, többek között a bevált gyakorlatok tagállamok közötti megosztása és kapacitásépítési tevékenységek révén;
7. FELKÉRI a Bizottságot, hogy folytasson véleménycserét a tagállamokkal, és tárjon fel olyan ösztönző intézkedéseket, amelyek arra ösztönzik a műholdas szolgáltatókat, hogy alkalmazzák a világűr fenntartható hasznosításának előmozdítása érdekében nemzeti vagy nemzetközi szinten kidolgozott, jogilag nem kötelező erejű eszközöket;
8. FELKÉRI a tagállamokat és a Bizottságot, hogy osszák meg egymással az indítási engedélyezéssel, a biztonsági eljárásokkal és a világűrnek a vonatkozó nemzeti jogszabályok szerinti fenntartható hasznosítását célzó intézkedésekkel kapcsolatos bevált gyakorlatokat annak érdekében, hogy koherens megközelítéseket alakítsanak ki az uniós tagállamok körében, többek között „Az űrforgalom-irányítás uniós megközelítése – Az EU hozzájárulása a globális kihívások kezeléséhez” című közös közleményben előírányzott eszköztár segítségével;

9. ELISMERI, hogy figyelembe kell venni a fényszennyezés és az elektromágneses interferencia hatásait, különös tekintettel a műhold-konstellációk általi fényszennyezésre és interferenciára, és mérséklési intézkedéseket kell bevezetni annak érdekében, hogy a lehető legkisebb legyen a világszerte folytatott csillagászati megfigyelésekre és kutatásokra gyakorolt negatív hatás; ÜDVÖZLI az ENSZ Világűrbizottsága (UN COPUOS) által e tekintetben tett erőfeszítéseket;
10. ELISMERI azokat a kockázatokat, amelyeket az űridőjárás jelent az űrinfrastruktúrára és az űrszolgáltatásokra, valamint a kritikus földi infrastruktúrára nézve; továbbá ÖSZTÖNZI a Bizottságot, hogy a tagállamokkal és az Európai Űrügynökséggel együttműködve az űrrendeletben előírtak szerint fejlessze tovább az űrmeteorológiai szolgáltatásokat;
11. HANGSÚLYOZZA, hogy a világűrbe telepített szolgáltatások által és az űrtevékenységek során használt frekvenciák korlátozott természeti erőforrást jelentenek, ezért azokat racionálisan, hatékonyan és gazdaságosan kell használni; továbbá ARRA ÖSZTÖNZI a tagállamokat, hogy a világűr méltányos és fenntartható hasznosításának támogatása érdekében kezeljék a frekvenciák engedélyezését;
12. FELSZÓLÍTJA a tagállamokat és a Bizottságot, hogy folytassák az űrtevékenységek hosszú távú fenntarthatóságára vonatkozó 21 önkéntes iránymutatás végrehajtását; ARRA ÖSZTÖNZI a Bizottságot és a főképviselet, hogy a tagállamokkal közösen kövessenek együttes és összehangolt megközelítést arra vonatkozóan, hogy miként érhető el ezen iránymutatások hatékony végrehajtása, többek között az uniós űrprogram keretében és a tagállamok hatásköreinek tiszteletben tartása mellett, egy hosszú távon fenntartható európai megközelítés elérése érdekében; ÚGY VÉLI, hogy a műholdaknak a 25 évvel az életciklusuk vége utáni biztonságos leszerelésére vonatkozó jelenlegi követelményt újra kell értékelni; és FELKÉRI a Bizottságot, hogy terjesszen elő a fenntarthatóság elérését célzó követelményekre vonatkozó, a tagállamok által megvitandó javaslatokat, amelyeket a tagállamok és az Európai Külügyi Szolgálat adott esetben továbbíthatnának a megfelelő nemzetközi fórumok számára;

13. **ARRA ÖSZTÖNZI** a Bizottságot, hogy tegye meg az ahhoz szükséges lépéseket, hogy az Unió adott esetben nyilatkozatot tehessen az ENSZ mentési megállapodása, az űrobjektumok által okozott károkért való nemzetközi felelősségről szóló egyezmény, valamint a nyilvántartásba vételről szóló egyezmény szerinti jogok és kötelezettségek elfogadásáról;
 14. **FELKÉRI** a Bizottságot és a tagállamokat, hogy törekedjenek a világűr biztonságos és fenntartható hasznosítását eredményezhető iránymutatások globális végrehajtására, összhangban az UN COPUOS és albizottságai által végzett munkával; valamint **ELISMERI**, hogy multilaterális szinten továbbra is elő kell mozdítani a világűr biztonságának, védelmének és fenntarthatóságának megőrzését.
-